

Василь Сухомлинський

Щоб Метелик Не Поколовся

Маленька дівчинка Зоя гуляла в саду. Вона підійшла до акації. На акації гострі-прегострі колючки. Над акацією літав барвистий метелик. Ой, як же йому не страшно літати! Налетить на колючку – що ж тоді буде?! Підійшла Зоя до акації. Зломила одну колючку, другу, третю.

Мама побачила та й питає:

— Що ти робиш, Зою? Навіщо колючки зламуєш?

— Щоб метелик не поколовся, – відповіла Зоя.

— Це дуже добре, що ти метелика жалієш, – сказала мама, – але ж і акація без колючок жити не зможе.

Як Злякався Юрко

Увечері мама сказала Юркові:

— Піди в сад, принеси яблук.

Юрко пішов у сад. Заліз на яблуню, нарвав яблук і вже зібрався було йти додому. Раптом побачив під яблунею щось кругле й чорне, мов клубочок. Клубочок ворухився.

«Що воно таке?» — здивувався Юрко. Нахилився до клубочка, доторкнувся до нього рукою, а він колючий. Злякався Юрко, аж скрикнув. Випустив з рук яблука й побіг додому. Розповів мамі про колючий клубочок. Мама сміється:

— Та то ж їжак!

Пішов Юрко в сад, щоб яблука забрати, а їх уже під яблунею немає. Довелося знову на яблуню лізти. Соромно Юркові. Захотілося йому ще раз побачити їжака. Думає Юрко: «Гепер я його не злякаюсь». Та їжака вже не було. Де ж він подівся?

Чому Мама Так Хвалить?

Пішла мама на роботу, а вдома залишилась шестирічна дівчинка Люда. Вона ще не ходить до школи. Мама сказала Люді, щоб вона курей нагодувала й квіти полила.

Люда нагодувала курей і полила квіти. А потім думає: «Зварю борщу. Мама прийде з роботи втомлена. Хай відпочине».

Зварила Люда борщу, попробувала. Борщ несмачний... Оце буде мама сваритися, що вона несмачного борщу наварила. Прийшла мама з роботи. Здивувалась, що Люда зварила страву. Насипала борщу, їсть і хвалить:

— Ой смачного ж ти борщу зварила, дочко. Людї ніяково слухати ці слова. Адже вона пробувала борщ, він несмачний. Думає Люда: «Чому ж мама так хвалить?»

Василь Сухомлинський

Народився Василь Сухомлинський у селі Василівка на Кіровоградщині в незаможній сім'ї. Батько Олександр орав, працював теслярем у поміщицьких економіях і селянських господарствах, майстрував колеса і музичні інструменти. Мати письменника працювала в колгоспі, займалася домашнім господарством, а зимовими вечорами сиділа за шитвом і розповідала казки дітям. Крім Василя в сім'ї було ще троє дітей – Іван, Сергій, Меланія. Батьки ніколи не карали дітей, не вживали лайливих слів, дотримувались традицій народної педагогіки. Тому, мабуть, усі їхні діти обрали професію вчителя. У Василевого діда була бібліотека, яку він віддав своєму внукові. Батько змайстрував синові скриньку. Саме в ній Василько зберігав найціннішу літературу: твори Франка, Гоголя, Лесі Українки.

Виростав Василь Сухомлинський жвавим і допитливим хлопчиком, любив малювати. Зошити і фарби на той час можна було придбати тільки за лікарські рослини. Та бажання малювати було таким сильним, що хлопець цілими днями пропадав у лісі. За склянку насіння акації одержував два зошити, а за фарбами ходив пішки аж у Кременчук (35 км). У навчанні був старанним і здібним, мав чудову пам'ять. Маленький Василько мав багато друзів молодших від себе. Певно це вплинуло на його майбутню творчість, адже він написав близько 1500 художніх мініатюр-казок, оповідань легенд, притч, новел. Деякі з них ви маєте змогу сьогодні перечитати.